

[Borgbjerg.]
ud fra hele Rækken af Udtalelser, som jeg den Gang fremhævede, at der stadig er en Mulighed for, at man kan enes fra disse to Sider, og jeg haaber fra mange andre Sider, om en fornuftig, tidssvarende Ordning af Forholdet mellem Kirken og Stat.

Det ærede Medlem Hr. Povlsen brugte meget stærke Ord om at „løbe fra“ sit Standpunkt. Det brugte det samme ærede Medlem, af hvem jeg har citeret en Udtalelse, der kun er 3—4 Aar gammel, om, at han ikke havde noget imod, at der blev nedsat et saadant Udvalg, og netop mente, at hvis Ryslingsagen ikke gik, som han ønskede at den skulde gaa, vilde det fremskynde Tidspunktet for en Adskillelse mellem Stat og Kirke. Nu kunde jeg jo sige, at det ærede Medlem var løbet fra sine Udtalelser den 6. November 1924, jeg skal ikke gøre det, men stor Sammenhæng mellem denne Udtalelse og det ærede Medlems nuværende Holdning er der ikke. Det ærede Medlem talte om at sætte Plet paa Partiet. Jeg tror, det ærede Medlem skulde forskaane sig selv og os andre for den Slags stærke Ord. Vilde jeg rippe op i Fortiden, og endda ikke en fjern Fortid, Tiden fra 1924—26 navnlig mod Slutningen, kunde jeg finde adskilligt at omtale, men jeg skal ikke spilde Tiden dermed; det staar alle saa klart.

Det ærede Medlem talte om, at dette Forhold slet ikke berøres af Forholdet ved det grønlandske Udvalg, som jeg ikke maa omtale nærmere, hvad jeg heller ikke skal gøre. Jeg har kun sagt det ganske simple, at efter Valget den 2. December 1926 blev det erklæret af det radikale Partis Formand, at hans Parti ikke ønskede mere Ret eller Indflydelse, end der strengt tilkom det, de vilde staa ganske frit og selvstændigt til alle Sider. Kort efter, nemlig den 20. Januar 1927, for over et Aar siden, fik det ærede Medlems Partifæller i det Fællesudvalg, der var nedsat ifølge Grundlovens § 45, officiel Besked fra Socialdemokratiets Formand om, at vi heller ikke vilde betragte Forudsætninger, givet under en tidligere Situation, som vedvarende gyldige. Der blev ikke protesteret fra det ærede Medlems Partifællers Side. Det er en kendt Sag, at fra begge Partiers Side har man udtalt dette, der er derfor ikke noget at blive overrasket over, og navnlig ikke noget at blive vred over, særlig ikke noget, der kan begrunde stærke Udtalelser i den Henseende.

Navnlig forekommer det mig at være

besynderligt, at det ærede Medlem, som nu i Modsætning til 1924 slet ikke vil vide noget af et saadant kirkepolitisk Udvalg, pludseligt, da det dog ikke kan undgaas — og han vil jo stemme imod — alligevel faar en ganske vidunderlig Interesse i, at hans Parti bliver saa stærkt repræsenteret. Jeg synes ikke, der er saa forfærdelig megen Sammenhæng deri. Man kan naturligvis sige: naar Udvalg alligevel skal nedsættes, vil vi ogsaa gerne repræsenteres; det finder jeg rimeligt, og jeg kan derfor ganske slutte mig til det ærede Medlem Hr. Vejens Udtalelse om, at naar Udvalget skal nedsættes, staar det Partierne frit for at forhandle om den Sag. Ethvert Parti kan rejse Spørgsmaalet. Det ser ud, som om Venstre vil gøre det, og de radikale kan ogsaa gøre det. De Konservative har gjort det gennem deres Bemærkninger i Udvalgsbetænkningen, enhver kan gøre det. Vi kan da forhandle i al Fredelighed og Skikkelighed om, hvorledes dette Udvalg skal sammensættes paa den ligeligste og retfærdigste Maade.

Det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen antydede, at det skulde være en Naadessag. Jeg kan dog ikke faa det ind i mit Hoved, at det skulde være en Naadessag, at man anerkendte det rimelige og retfærdige Hensyn, at ethvert Parti bliver repræsenteret. Nu er ganske vist det radikale Parti blevet saa meget ringere end for to Aar siden, men alligevel synes jeg slet ikke, at det er en Naadessag. I saa Fald har det radikale Venstre ikke baaret sig korrekt ad, da det ved flere Lejligheder har tilbudt Retsforbundet et Medlem i et Udvalg. Det er sket, fordi man syntes, det var rimeligt og retfærdigt, at Retsforbundet i disse særlige Sager blev repræsenteret, og man har derfor stillet sine Stemmer til Raadighed. Det gik ud over Socialdemokratiet, vi mistede en Mand, men det har vi ikke klaget over eller brugt stærke Ord om. Nej, det er ingen Naadessag, at Retsforbundet faar et saadant Udvalgsmedlem ved Stemmer fra det radikale Venstre. Jeg antager, at hvis det skal slaas fast, at det er en Naadessag, vil Retsforbundet meget frabede sig i Fremtiden at faa et Medlem. Det hele er en rimelig Ting, som Partierne kan ordne, som de er Venner til, eller som de kan forhandle sig til Rette om. Vi er villige til, naar dette Lovforslag er gaaet igennem — og Kirkeministeren vil jo føre det ud i Livet, selv om man er en Modtsander deraf, det har han erklæret —, og naar den Dag kommer, da Rigsdagen skal vælge